

Zpráva o konání 62. ročníku společnosti Hugo Obermaier (HOG)

Petr Neruda / Zdeňka Nerudová

Vědecká společnost Hugo Obermaier-Gesellschaft má své sídlo v Německu. Zaměřuje se na výzkum starší a střední doby kamenné a existuje již od roku 1956. Vyústěním její činnosti je každoroční velká konference, organizovaná v Německu a každý druhý rok v některé z okolních zemí. Po dlouhá desetiletí má výroční setkání členů společnosti Hugo Obermaier v kalendáři své pevné datum, odvíjející se od velikonočních svátků. Po mnoha desetiletích a po dohodě s vedením organizace se mělo již 61. setkání HOG uskutečnit v Brně v dubnu 2020. Zvací institucí byl Ústav Anthropos spolu s Centrem kulturní antropologie Moravského zemského muzea.

Obsahy několika předcházejících setkání byly zaměřeny hlavně na problematiku středního paleolitu. Po dohodě s vedením společnosti HOG se zvací instituce rozhodla zvolit jiné hlavní téma konference – a to i s ohledem na zdejší významné nálezy gravettieny, známé nejen v Brně, ale i okolních oblastech. Tématem konference a speciální sekce tedy bylo „Back to the Gravettian“ a v souladu s tím byly plánovány terénní exkurze do oblasti Dolních Věstonic, Milovic a Pavlova, které se měly uskutečnit ve spolupráci s Archelogickým ústavem AV ČR v.v.i. Exkurze současně umožňovaly na-

vštívit další významná místa, například vybrané lokality Moravského Krasu, ale i slovanské centrum v Mikulčicích.

Přípravy probíhaly dle plánu a počet přihlášených odborníků byl dokonce tak vysoký, že organizátoři pro uskutečnění plánovaných exkurzí do Moravského krasu, na Pálavu a do Mikulčic museli zamluvit dva velké autobusy. Necelý měsíc před zahájením však bylo nutné s ohledem na pandemickou situaci konferenci odvolat. Ovšem zájem o organizaci konference v Brně byl z německé strany tak velký, že jsme se dohodli ještě téhož roku na novém termínu v dubnu 2021.

Nové přípravy započaly hned na podzim roku 2020. Nejen hostitelé, ale i členové představenstva cítili, že určitá forma setkávání a vědecké výměny je nezbytná nejen po odborné, ale i po psychické stránce. Doba pandemie nás donutila hledat a rozvíjet nové formy sociální interakce. Mnozí z nás postupně získali cenné zkušenosti, často prostřednictvím výuky na univerzitách, s využitím online platform, umožňujícím společné diskuse i bez přímého setkání. Vzhledem ke stále se zhoršující pandemické situaci jsme proto pracovali s alternativní variantou, že konference bude pravděpodobně realizována hybridní formou. Nakonec dostala „zelenou“ výlučně on-line forma, neboť bylo

více než jasné, že osobní setkání nebude možné uskutečnit. Volba online konference však také znamenala, že plány z roku 2020 nebude možné jen tak vzít a přenést do roku 2021. Místo toho bylo nutné celou konferenci přepracovat a přizpůsobit digitálnímu prostředí. To také zahrnovalo seznámení se s různými softwarovými řešeními pro online schůzky.

Rozhodli jsme se pro platformu pro Zoom, abychom vedli rozhovory a diskuse během setkání jednoduchým a flexibilním způsobem, ale především vzhledem k jeho široké distribuci a v neposlední řadě i proto, že mnoho lidí již mělo zkušenosti s jeho používáním. Náročnějším úkolem bylo zřízení digitálního prostoru, který by umožňoval i paralelní online komunikaci v malých skupinkách bez toho, že by se účastníci vzájemně rušili. Za výborně odvedenou práci na tomto virtuálním poli jsme zavázáni Marcelu Weißovi, který odvedl při navrhování digitální zasedací místnosti v „Gather Town“ obrovský kus práce. I díky němu si tak účastníci mohli projít posterovou sekci, vést individuální diskuse, zúčastnit se online exkurze, navštívit vybraná místa Moravy, stáhnout si informace nebo večer navštívit útulný bar.

Až na drobné problémy s internetovým připojením probíhalo jednání se všemi jeho pre-

zentacemi překvapivě hladce. Celkem bylo na konferenci přihlášeno 175 účastníků a někdy bylo k online přenosu připojeno i více než 120 kolegů současně. Díky zodpovědnému přístupu jednotlivých řečníků bylo možné dodržet harmonogram a vést plodné diskuse nelišící se od běžné praxe při osobním setkání. Zvláštní poděkování patří doc. Martinu Olivovi, který se ujal večerní přednášky v tomto neznámém formátu a představil výsledky svého dlouhodobého výzkumu pravěké hornické činnosti v Krumlovském lese.

I když asi každý z nás preferuje přímá setkání s kolegy, nakonec se ukázalo, že velké akce lze v případě potřeby organizovat i online. To se projevilo i během diskuse na valné hromadě Společnosti Huga Obermaiera, kde členové probírali možnost pravidelného zavádění online prezentací na budoucích setkáních. Taková hybridní konference sice umožňuje mnoha kolegům navštívit i konference, kam by se mohli obtížně dostávat, ale starší generace se shodla na tom, že není nad osobně navázaná přátelství.

I přes hladký průběh „setkání v Brně“ a nepopíratelné výhody online účasti se většina z nás jistě těší na přímá setkání, potřesení rukama a objetí s přáteli a kolegy během konference Hugo Obermaier v Berlíně v roce 2022.

